

SPRAWOZDANIE

Z CYKLU SZKOLEŃ W RAMACH WDROŻENIA WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU UPOWSZECHNIANIA ZNAJOMOŚCI PRZEPISÓW USTAWY O OCHRONIE ZWIERZĄT WŚRÓD ROLNIKÓW W ROKU 2019

Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie zrealizował w 2019 roku na podstawie umowy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego Nr 2291/TW/2019 z dnia 17 czerwca 2019 roku cykl szkoleń w ramach realizacji wieloletniego wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2014-2020.

Cel programu:

Upowszechnienie przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników objętych działaniem specjalistów Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie.

Celem ogólnym programu jest poprawa warunków utrzymania zwierząt gospodarskich na terenie województwa śląskiego oraz ograniczenie do minimum przypadków niehumanitarnego traktowania zwierząt.

Osiągnięcie tego celu wymaga :

- pogłębienia wiedzy i umiejętności rolników w zakresie prowadzenia produkcji zwierzęcej w gospodarstwie rolnym w sposób zgodny z przepisami ustawy „O ochronie zwierząt” oraz dostosowanie gospodarstw do standardów unijnych w zakresie dobrostanu zwierząt.
- ukształtowania w społeczeństwie właściwego stosunku wobec zwierząt. Problem spoczywa w znacznym stopniu na oświacie oraz na ruchach i organizacjach społecznych.

Zakres programu:

Program obejmuje szeroki zakres zagadnień związanych z ochroną zwierząt oraz aktualnych przepisów i wymogów obowiązujących w Unii Europejskiej.

1. Zagadnienia ogólne dotyczące ochrony zwierząt, wynikające z ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 roku wraz z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 122,1123)
  - postanowienia ogólne dotyczące utrzymania zwierząt;
  - przepisy dotyczące traktowania zwierząt gospodarskich, domowych i innych;
  - wymogi dotyczące zabiegów na zwierzętach i doświadczeń na nich;
  - przepisy dotyczące uśmiercania zwierząt.
2. Zagadnienia dotyczące warunków chowu i utrzymania zwierząt:
  - podstawy prawne w zakresie utrzymania zwierząt;
  - wymagania zwierząt w zakresie mikroklimatu, zanieczyszczeń chemicznych, zapylenia i hałasu;
  - wymogi dotyczące podłóg i powierzchni przypadającej na 1 zwierzę;
  - inne wymogi dobrostanu utrzymania zwierząt.
3. Zagadnienia dotyczące obrotu zwierzętami:
  - podstawy prawne transportu zwierząt;
  - warunki załadunku i rozładunku zwierząt;
  - ogólne wymogi dotyczące środków transportu i jego warunków;
  - nadzór nad transportem zwierząt;
  - czas trwania przewozu, przerwy na karmienie i pojenie, okresy odpoczynku;
  - normy zagęszczenia zwierząt podczas transportu.

Program szkoleń

Sprawą podstawową jest ukształtowanie w społeczeństwie właściwego, zgodnego z duchem ustawy stosunku do zwierząt. Upowszechnianiem takich postaw zajmują się w znacznym stopniu różne instytucje pozarządowe i organizacje społeczne, temat ten nie może jednak być pominięty w czasie szkoleń prowadzonych w ramach Programu.

W programie szkoleń, w sposób z konieczności bardzo skondensowany ujęto wszystkie zagadnienia związane z zapewnieniem zwierzętom gospodarskim warunków właściwych z etycznego punktu widzenia i zgodnych z obowiązującym prawem polskim i wspólnotowym.

Tematyka omawiana w czasie szkoleń obejmowała:

- zagadnienia ogólne – temat dla wszystkich grup uczestników szkoleń, dotyczący wszystkich gatunków zwierząt, w tym :

- przepisy związane z wymogiem humanitarnego traktowania zwierząt. Wymóg ten – ochrona przed traktowaniem zwierzęcia jak rzeczy dotyczy zwierząt dzikich, domowych, gospodarskich, utrzymywanych w ogrodach zoologicznych czy placówkach naukowych. Okrutne traktowanie, zadawanie zwierzętom bólu, porzucanie zwierząt domowych, brak dbałości o zapewnienie im podstawowych potrzeb stanowi przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności lub grzywną,
- obowiązki dotyczące wszystkich osób utrzymujących zwierzęta gospodarskie lub mających z nimi kontakt z tytułu wykonywanej pracy (właściciele, pracownicy) wynikające bezpośrednio z przepisów dotyczących humanitarnego traktowania zwierząt. Obejmują :
  - zapewnienie zwierzętom gospodarskim odpowiedniej opieki – osoby opiekujące się zwierzętami powinien cechować przyjazny stosunek do zwierząt (wykluczenie zachowań nie humanitarnych – znęcania się nad zwierzętami), ponadto powinny mieć przynajmniej minimalny zasób wiedzy (wykształcenie, szkolenia lub doświadczenie) pozwalający sprawować opiekę w sposób prawidłowy,
  - stworzenie warunków bytowania zapewniających podstawowe potrzeby zdefiniowane w przepisach o dobrostanie zwierząt (zwierzęta nie mogą cierpieć z powodu: pragnienia, głodu i nieprawidłowego odżywiania, niewygody i braku schronienia, zranień, chorób i zakażeń pasożytami, strachu, nieprawidłowych oznak zachowania),
  - stworzenie warunków chowu i hodowli nie narażających zwierząt na stres, urazy i uszkodzenia ciała oraz inne cierpienia,

- umożliwienie zwierzętom swobodnego poruszania się
- niedopuszczalne jest ograniczanie swobody poruszania się zwierząt (uwięzie, zbyt ciasne pomieszczenia) w sposób zmuszający do przyjmowania niewygodnej pozycji, powodujący urazy i cierpienia). W przypadku zwierząt trzymany ciągle lub często na uwięzi lub w zamkniętym pomieszczeniu konieczne jest zapewnienie przestrzeni odpowiedniej do potrzeb zwierzęcia,
- zagadnienia szczegółowe, dotyczące gatunków i kierunków użytkowania zwierząt gospodarskich, wynikające z zamieszczonych wyżej ogólnych wymogów dotyczących ochrony i utrzymania zwierząt oraz aktów prawnych krajowych i unijnych:

Efekty programu

W ramach realizacji Programu specjaliści Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie zgodnie z § 1 pkt 1) Umowy zorganizowali i przeprowadzili **20 szkoleń** (na planowane 20 szkoleń) dotyczących upowszechniania przepisów ustawy o ochronie zwierząt. **Łącznie we wszystkich szkoleniach wzięło udział 420 rolników.**

Wszystkie szkolenia zarówno te organizowane na podstawie umowy jak i realizowane bezumownie dla rolników w ramach szkoleń wewnętrznych były bezpłatne. Uczestnicy nie ponosili żadnych kosztów szkoleń.

Szkolenia były realizowane w okresie od 4 września do 13 listopada bieżącego roku na obszarze całego województwa śląskiego.

Średnio w jednym szkoleniu brało udział 21 rolników. Szkolenia spotkały się z żywym zainteresowaniem rolników. Rolnicy bardzo wysoko ocenili szkolenia z powyższego zakresu. Tematyka szkoleń wywoływała ożywioną dyskusję i wiele pytań do wykładowców, szczególnie dotyczących standardów produkcji, dobrostanu zwierząt i minimalnych wymagań zootechnicznych dla zwierząt gospodarskich.

Uczestnicy szkoleń otrzymali materiały szkoleniowe zawierające tekst ustawy „O ochronie zwierząt” i rozporządzenia MRiRW „W sprawie minimalnych warunków utrzymania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich”.

W ramach programu współpracowano z Wojewódzkim Inspektorem Weterynarii w Katowicach i Powiatowymi Lekarzami Weterynarii zwracając szczególną uwagę na przypadki naruszeń przepisów w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt i wymagań dobrostanu.

Szczegółowe zestawienie szkoleń z zakresu upowszechniania przepisów ustawy o ochronie zwierząt zorganizowanych przez Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie wraz z imienną listą osób delegowanych (wykładowców) i uczestniczących w szkoleniach oraz wykaz wydatków poniesionych zgodnie z preliminarem kosztów szkoleń przedstawiamy w załączeniu.

Sporządził
Teresa Giel

**Kierownik Działu Technologii
Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa**

Teresa Giel
Teresa Giel

**ZESTAWIENIE SZKOLEŃ „USTAWA O OCHRONIE ZWIERZĄT”
wraz z imienną listą osób delegowanych do przeprowadzenia szkoleń
zrealizowanych w 2019 roku na podstawie umowy NR 2291/TW/2019.**

L.p.	Temat szkolenia	Data	Miejsce szkolenia	Liczba osób	Prowadzący szkolenia
1.	Ustawa o ochronie zwierząt	04.09.2019	Mikołów	21	Urszula Wielgus
2.	Ustawa o ochronie zwierząt	19.09.2019	Puszczkowo	20	Stanisław Machaj
3.	Ustawa o ochronie zwierząt	09.10.2019	Herby	21	Marian Łuczka
4.	Ustawa o ochronie zwierząt	10.10.2019	Harbutowice	22	Grzegorz Lebieczik
5.	Ustawa o ochronie zwierząt	16.10.2019	Rzuchów	21	Elżbieta Dziuba
6.	Ustawa o ochronie zwierząt	16.10.2019	Mikołów	23	Katarzyna Czagan
7.	Ustawa o ochronie zwierząt	18.10.2019	Przystajń	22	Marta Ćwiek
8.	Ustawa o ochronie zwierząt	22.10.2019	Krzepice	22	Agnieszka Noga
9.	Ustawa o ochronie zwierząt	22.10.2019	Rydułtowy	20	Marcin Piecha
10.	Ustawa o ochronie zwierząt	23.10.2019	Częstochowa	20	Olga Susek
11.	Ustawa o ochronie zwierząt	23.10.2019	Dąbrowa Górnicza	22	Iwona Kozłowska
12.	Ustawa o ochronie zwierząt	24.10.2019	Toszek	20	Angelika Andreasik
13.	Ustawa o ochronie zwierząt	29.10.2019	Choroń	20	Józef Ślusarz
14.	Ustawa o ochronie zwierząt	29.10.2019	Zasole Bielańskie	20	Marta Turotszy
15.	Ustawa o ochronie zwierząt	29.10.2019	Jeleśnia	20	Agnieszka Kusiak
16.	Ustawa o ochronie zwierząt	04.11.2019	Goleniowy	20	Agnieszka Pasierbińska
17.	Ustawa o ochronie zwierząt	07.11.2019	Gaszowice	20	Olga Zielińska
18.	Ustawa o ochronie zwierząt	08.11.2019	Miedźna	21	Iwona Wróbel-Olszak
19.	Ustawa o ochronie zwierząt	09.11.2019	Podlesice	20	Beata Fafera
20.	Ustawa o ochronie zwierząt	13.11.2019	Kamieniec	25	Barbara Wróbel
Razem				420	X

**Wykaz wydatków poniesionych zgodnie z preliminarnym kosztów szkoleń zrealizowanych
w 2019 roku na podstawie umowy NR 2291/TW/2019**

Lp.	Wyszczególnienie kosztów	Jednostka miary	Ilość	Cena brutto w zł	Koszt brutto w zł
1.	Materiały szkoleniowe razem	uczestnik	420	2,3428	984,00
2.	Podróże służbowe związane z obsługą projektu (wykładowcy i organizatorzy szkoleń)	szt.	36	x	1 363,15
3.	Serwis kawowy	uczestnik	420	4,5586	1 914,62
4.	Wynajem sal szkoleniowych	szt.	9	276,80	2 491,20
5.	Wynagrodzenia wykładowców	dzień	20	100,00	2 000,00
6.	Razem koszty bezpośrednie (poz.1 do 4)	zł	x	x	8 752,97
7.	Koszty pośrednie związane z opłatami stałymi : energia elektryczna i ciepła, woda ,ścieki, telefon, internet od poz. 6	%	14,246	x	1 247,03
8.	Razem koszty całkowite brutto (poz. 6 + poz.7)	zł	x	x	10 000,00